

saltem horâ elapsâ ingentem ardorem
& punctiōem in toto sentiret brachio
illudque livido ad atrum vergente colo-
re insigni que tumore corriperetur, illi-
cò præscripsimus sequentia:

℞ Theriac. mithridat. āā ʒiʒ.
Rob Juniperin. ʒj. Acer. bezoard. ʒij.
Syr. card. bened. ʒiʒ. Misc. S.

Schweiß- und Giffte austreibend
Träncklein auff 3 mahl.

Externè ℞ ☉ Juniper. scorpion. āā ʒij.
Antidot. Matthiol. Theriac. āā ʒiʒ.
Unguent. rosat. ʒj. Misc. D. S.

Sälblein den vergiffenen Arm offe
und wohl damit zu salben.

Hisce adhibitis malum ulterius progred-
di non potuit, sed plenissimè convaluit.

*Minera-
lium ve-
nena.*

Contra mineralium venena oleum Jun-
iperi maximoperè laudatur à D. Gram-
manno part. VI. cap. 4. der Chymischen
Reiß- und Haus- Apotecen/ubi omni-
bus, qui circa metalla & mineralia eo-
rumque effossionem, præparationem &
separationem occupati sunt, ut summum
Præservativum commendat.

CAPUT XVI.

DE MORBIS VENTRICULI
PER JUNIPERUM DE-
PELLENDI SOLLICI-
TUM EST.

Qui

I VENTRICULI IMBE- CILLITAS.

Qui *Ventriculum Regem* dixit, is non absurdè locutus videtur, cum notum sit, Regio illum munere fungi, dum alimoniam non reliquis solum corporis partibus subministrat, sed magnâ etiam vi in totius corporis alteratione & mutatione pollet, & teste *Hippocrate lib. 6. Epidem. sect. 3* ejus segnities omnium vaporum confusionem & impuritatem parit, quapropter Medicus in id unicè elaboret, ut ventriculi tonum sartum tectum conservet, *qualis enim Rex, talis Græx*, & languido ac imbecilli existente ventriculo reliqua membra singulare robur expectare nequeunt.

*Ventricu-
lus Rex.*

Inter alia generosiora præsidia & ad *juniperina* in imbecillitate ventriculi confugere licet medicamenta, in primis si illa à cruditate viscidâ vel pituitosâ, vel acidâ aut ferosâ proveniat appetitusq; vel exinde vitietur, diminuatur vel aboleatur.

*Ejus De-
bilitas.*

Si itaque humores viscidi & pituosi abundant & ventriculi *ἐνέργειαν* debilitent, *Rob juniperinum purgans* ad hos evacuandos non erit inconueniens, in primis si dicti humores per sequentem Mixturam, quam *Grylingius part. 2. de Universal. Evacuat. Genere p. 79.* commendat, ad evacuationem præparentur.

Intermè.

P 2

R Spir,

Rx Spir. Citr. ℥iij. ▽. menth. c. vin. ℥ij℥.
Syr. rad. acor. ℥℥. Elix. juniper. ℥℥.
rosmarin. ℥j.

Spir. $\text{O}^{\text{li}} \text{Ros parum}$ M. S.

Kräftige MagenMistur. Dos. cochl. I.

Si ferosi acidique peccent humores, tunc non inutile erit Electuarium Hydragogum *Fr. de le Boë Sylvii*, cujus descriptionem exhibet *lib. 1. Prax. med. cap. 7.*

Rx Baccarum Juniper. in aqua coctar. expressar. & ad pulpæ consistentiam redactar.

Pulp. Tamarindor. āā ℥iv.

Rad. Jalapp. ℥℥. Scammon. elect. ℥j.

Cinamom. acut. Sem. foenic. āā ℥ij.

Sacchar. clarificat. ℥x. M. F. l. a. Electuarium.

Dos. à ℥iij. ad ℥℥.

InterVentriculum confortantia medicamenta ab omnibus ferè Practicis baccas juniperi locum tenere haud postremum asseritur. Sic *Savanorola Tractat 6. Pract. maj. cap. 13. juniperum. Sennertus lib. 9. Institut. part. 1. sect. 1. cap. 4. baccas Juniperi. Macasius lib. posteriori promptuar. Mater. med. cap. 9. & Schönbornius manual. med. Pract. à p. 124. usque ad 133. itidem Juniperi baccas earumque Spiritum, Essentiam, Elixir. Rob. Extractum, Oleum, & specificis addunt stomachicis.*

Sic

Sic & primum tenent locum *baccae juniperi* in Electuario stomachico D. C. quod recenset *Hoffmannus p. 54. Theaur. pharmaceut. &*

℞ *Gran. Juniper. recent. ℥ pingv. crasse contus. ʒx.*

Coqu. in vase duplici cum coeco Alem-bico cum f. q. ▽. card. bened. per 2. ho-ras, trajiciantur per setaceum & expri-mantur, expressioni add.

Sacch. clar. ficut. ℥℞.

Coqu. iterum ad solidi Electuarii confi-
sistentiam, in fine adde

Zinzib. elect. ʒiij. calam arom. ʒiij.

Maceris ʒij. Cubibar. ʒj. Misc.

Sic & Electuario suo stomachico *gra-na Juniperi* adduntur à *Mynsicht. sect. 13. armament. Chym. p. 242.*

Nobilissimus & Excellentissimus D. D.

*Sieboldus, Reverendissimi Serenissimique Principis ac Domini, Domini AUGU-
STI, Postulati Administratoris Archiepi-
scopatus Magdeburgensis, Ducis Saxonie &c.
Archiater gravissimus, Amico cuidam Vi-
senæ ventriculo imbecilli prædito se-
quentem communicavit Spiritum men-
thæ compositum, quo optimo successu
in hunc usque diem matutino & vesper-
tino utitur tempore:*

℞ *Herb. menth. crisp. ʒviiij. melis. ʒiv,
Rad. ʒed. ʒiij. Cort. citr. aurant. aã ʒiv.*

P 3

Bacc.

Bacc. juniper. ℥vi Cinamom. ʒ℔. Sem.
carv. ʒj.

Concis. contus. Misc. Infundantur Vino
optimo & Spir. Vin. digerantur per ʒ℔.
deinde destillentur. S. Correct Krause
münz Wasser.

Mistura stomachica Rosfincii talis est:

℞ Mistur. ℥l. ʒ. theriac. camphorat. ʒ℔.
Extr. bacc. juniper. acori veri. card.
bened. pimpinel. ʒdoar.
Essent. menth. āā ʒ℔. Syrup. menth. ʒiv.
Cinamom. ʒij.

Stent indigestione, post Colaturam vel si-
ne Colatura ferventur in vitro. S. Ma-
gen Mistur. lib. iv. Chym. Sect. xv. cap. viij.

Tilemannus p. 82. de materia med. se-
quens proponit stomachicum:

℞ ▽ stomachal. N. Mosch. Juniper.
Elix. vitæ min. Quercet. iāā ʒ℔. Cina-
mom. ʒvj.

Brod. condit. cingib. acor. āā ʒ℔. Spir.
bacc. sambuc. ʒij.

⊙ Chamomill. dest. gtt iij. anis. organ.
fœnic. salv. ant. āā gtt iij

Spir. Oli. ʒi āā gtt iij. Misc.

Dof. cochl. manè.

Morsulos alterantes stomachicos se-
quenti modo delineat B. D. D. Schenckius
sect. 4. Syntagm. prescrib. med. cap. 2.

℞ Granor. Junip. cont. ʒiij. Rad. acor. ver. ʒj.
Coqu.

Coqu. in ∇ . menth. & absinth. per 2. ho-
ras, in Colatura dissolv. Sacchar. $\mathfrak{zvi}$,
adde

Zingiber. alb. cinamom. calam. arom.
ãã $\mathfrak{zij}$.

Cubeb. macis. ãã. $\mathfrak{zj}$. F. l. a. Morfuli.

Pendeant singuli $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$.

Externè Oleum stomachale tale propo-
nitur in *Prax. Chymiatr. Hartmanni p. 173.*

Externè.

$\mathfrak{R}$ Ol. absinth. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. castor. $\mathfrak{zij}$. menth. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$.
mastichin. $\mathfrak{zvi}$. juniper. N Mosch. ãã $\mathfrak{zj}$.
caryophill. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. Zedoar. $\mathfrak{g}\mathfrak{viiij}$. Milc.

His inungentur præcordia & tegantur
aluta.

Balsamum stomachale Rolfincii se-
quens est, descriptum *lib. 4. Chym. sect. V.*
cap. 13.

$\mathfrak{R}$ Ol. nuc. mosch express. $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. Boli Armeni
rubr.

Vel Croc. $\mathfrak{z}$ is cinamomi instar obscu-
rè rubentis $\mathfrak{q}\mathfrak{s}$.

Misc. affuso Oleo juniperi modico, adde

Ambr. gryf. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. Mosch. orient. al.

o dest. lavend. caryophill. cinamom.
majoran. succin. ãã $\mathfrak{zj}$. menth.
crisp. macis. ãã. $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$.

M. F. Balsamum, stomachi regioni ap-
plicandum.

Ventriculum: confortant & sacculi se-
quentes.

$\mathfrak{R}$ Herb. menth. absinth. ãã Mj.

Flor. chamomill. aneth. rosar. ãã $\mathfrak{pij}$.

P 4.

Bac.

*Bacc. juniper. ℥iv. Sem. anis. foenic. cum-
min. āā ℥ij.*

Rad. acor. caryophyllat. āā ℥iij.

Concis. contus. D. ad 2. Sacculos, Coqu. in vino & alternatim calidè ventriculo imponantur.

II. NÀUSEA, SINGULTUS ET VOMITUS.

Sicut universa hominis natura in id unicè elaborat, ut omnia sibi adversa è corpore protrudat & ableget, ita ventriculus quoque ea quæ ipsi inimica sunt & molesta in orificio superiori per singultum, reliqua per *nauseam* egerere conatur. Hic conatus si in actum deducatur dicitur *Vomitus*. Hic dupliciter contingit, vel *Symptomaticè* vel *Criticè*. *Vomitus Criticus* temerè sistendus non est, *Symptomaticus* verò medicamentis idoneis justo tempore, nec nimis citò, nec nimis serò inhibendus.

Singultus

In hisce omnibus & *juniperina* excellunt medicamenta. Sic ad singultum compescendum internè tale compositum ordinavit *Timens* à *Guldentlee* lib. 3. *Cas. med.* p. 101.

℞ *∇a Stomacha' ura. ℥iv. Cinamom. opt. ℥ij.*

Spir. baccar. juniper. calam. aromat. āā ℥B.

Rotul. man. Christi. ℥ij. Misc.

Exter-

Externè ad singultum sequens comendat Cataplasma, ut singulare experimentum, *Mysicht. sect. 37. Armament. Chym. p. 521.*

℞ Ferment. ℥iij, Bacc. junip. ros. rubr. menth. āā ℥j.

Caryophill. N. Mosch. maceris āā ℥℔.

⊙ cumin. carv. āā ℔℔. acet. vini. q. s.

Misc. F. Cataplasma.

Vomitus.

Quercetanus in vomitu Antidotum stomachicam majorem extollit *cap. 23. Pharmacop. dogmat. restitut. p. 770.*

℞ Extract. stomach. minor. ℥ij, tunicar. ventric. gallin. bacc. juniper. Myrabolan. omnium āā ℥℔.

Rosat. novell ℥j. ⊙ dest. N. Mosch. ℥℔. caryophill cort. citr. āā ℔j.

Cum Syrupo Corallor. F. Antidotus.

Misturam contra vomitum experimentissimam sequentem damus:

℞ ∇. menth. lavend. āā cum vino destill. ℥ij.

Spir. cinamom. juniper. āā ℥j.

Essent. Zedoar. castor. āā ℥℔. anodyn. ℥ij.

Syr. cinamom. ℥i℔. Tinct. rosar. ℥iij.

Misc. omnia. S. Mistur wieder das Brechen.

Ad Vomitum qui in febribus malignis & peste contingere operationesque medicamentorum assumptorum, quoni-

Vomitus in peste & febribus malignis.

am per vomitum illa illicò iterum eji-
untur, impedire solet, adhibet sequen-
tem Sacculum *D. Starck tractat. de pe-
ste pag. 60.*

℞ *Lapul. Mij. Bacc. juniper. Herb.
menth. āā Mj.*

Concis. contus. coqu. in f. q. Vini & an-
te postque assumptionem medicamento-
rum regioni ventriculi imponantur.

*Vomitus
ex hyper-
catharsi.*

Ad Vomitum ut & ventris nimium
fluxum ab hypercatharsi ortum sequentes
commendat Pilulas *Savanorola tract. VI.
Pract. maj. cap. 16. p. 102.*

℞ *Bdell. sandarac. Ar. thur. opti myrrh.
croci āā qv.*

F. Pilulæ sicut ciceres. Da à duabus us-
que ad quatuor in sero.

*Hemopty-
sis.*

Ad Hemoptysin seu Vomitum san-
guinolentum idem commendat Autor
sequentia *cap. 13. dicti libri p. 163.*

℞ *Corall. rubr. ʒv. mastich ʒʒ. caryophill.
ʒij.*

*Mosch. ʒj. sangu. dracon. Terr. sigill.
aa ʒij.*

Confice cum Syrupo ex piris pomisque
sylvestribus ut & ex cidoniis, mentha &
agrestâ parato.

Vel.

℞ *Sangu. dracon. vernicis, lap. hema-
rit. āā ʒij.*

*Bol. Armen. Terr. sigillat. āā ʒj. Pulve-
risentur. Potest*

Potest etiam hæc compositio cum succi
arnoglossæ ℥vi & ∇æ decoctionis radic.
arundinis q. s. misceri & ad ℥ij. pro vice
exhiberi.

Externè in omni Vomitu singularis
efficaciæ observavimus sequens Oleum:

℞ *Herb. absinth. menth. aneth. āā Mj.*
Fol. myreb. piij. Bacc. laur. ℥j. Juniper.
℥ijß.

Grossè hæc omnia incisa & contusa in-
fund. in s. q. Olei omphacin. Digeran-
tur ad Oem ʘ 3. postea coquantur &
colentur. Colaturæ adde

⊙ *dest. acor. menth. āā ℥iijß. Junip. ℥ß.*
mastich. zedoar. āā ℥iß. Misc. S.

Esuslich MagenOel.

Oleum hoc non in vomitu solùm,
sed torminibus etiam ventris, Colicâ,
Dysenteriâ, uterinis accidentibus officii-
um feliciter sæpe præstitisse vidimus.

Hæc medicamenta nauseam quo- *Nausea.*
que feliciter tollunt, præmissis inprimis
Vomitoriis idoneis, utpote, quæ mate-
riam peccantem ex ventriculo fortuna-
to successu evacuare solent, testante id
experientiâ.

III. FAMES NIMIA.

DE Erifichtone narrat Ovidius lib. 8.
Metamorph. fabul. 15. quod viscera i-
psius à fame occupata fatiari non po-
tuerint, de quæ illo ita fabulatur:

--Fue--

----- Furit ardor edendi
 Perque avidas fauces, immensa que viscera
 regnat

Nec mora, quod pontus, quod terra, quod
 edecat aër

Pascit & appositis queritur jejunia mensis
 Inque epulis epulas querit, quodque urbibus
 esse

Quodque satis populo poterat non sufficit uni
 Plusque capit, quo plura suam demittit in
 alvum &c.

Idem in appetitu nimio quando-
 que dicere vix absurdum esset, cum tan-
 ta ciborum interdum adsit appetentia,
 ut illa nullis propemodum epulis satiari
 possit, qui affectus *Bulimus*, & *Canina*
Appetentia dicitur.

Bulimus,
Canina
appetentia
potus.

Differunt autem *Bulimus* & *Appe-*
tentia Canina eatenus quatenus *Bulimus*
 fermentatio est ventriculi aucta, sine
 tamen vomitu vel diarrhoea, *Canina Ap-*
petentia verò cum vomitu & diarrhoea, ab
 humoribus utraq; melancholicis vel ab
 acriori succo pancreatio, vel à ciborum,
 medicamentorum acriorum assumptione
 aucta & excitata, quo de ulterius vid.
Prax. Barbett. lib. 4. cap. 1. Sennert. Prax.
Med. lib. 3. part. 1. sect. 2. cap. 2.

Interna.

Huic malo tanquam specificum
 opponitur oleum destillatum Juniperi à
 D. Deckero, in notis ad *Prax. Barbett. loc.*
cit. p. 122.

Se-

Sequens in hoc affectu deprædicat *Fr. de le Boë Sylvius lib. 1. Prax. Med. cap. 2.*

℞ $\textcircled{\circ}$ *macis stillat. granor. juniper. āā ℥j.*
Misc. in vitro Dof. gtt. ij. vel 3. in vehi-
culo convenienti.

Convenit quoque sequens Mistu-
ra, quâ in nimia appetentiâ à Spiritus
℞ li nimio usu excitatâ, usi sumus:

℞ *Spir. menth. juniper. āā ℥i℔.*
Rob. Juniper. Syr. cinamom. āā ℥iij.
Essent. anodyn. ℥℔. Misce. S.

Magen Mistur. Dof. cochl. i.

CAPUT XVII.

USUM JUNIPERI IN MOR-
BIS INTESTINORUM
EXPLORAT.

I. DE VERMIBUS.

Quemadmodum $\mu\alpha\kappa\rho\upsilon\sigma\mu\textcircled{\circ}$ va-
riis vermium generibus repletus est,
ita quoque homo $\mu\iota\kappa\rho\upsilon\sigma\mu\textcircled{\circ}$ & hâc in
parte illi cedere non vult, sed in variis,
proh dolor! humani corporis partibus,
vermes, imprimis intestinis inveniuntur,
variorum, Autores malorum, quorum
tria dantur genera. Primi dicuntur
Lumbrici teretes, lumbricis terrestribus
similes, pueris præcipuè, hinc tamen &
adultis sæpe familiares. Secundi ap-
pellantur *Lati*, à latâ ipsorum formâ. Sic *Lati ver-*
mes.

*Lumbrici
teretes.*

*Lati ver-
mes.*